

Ове године у две од три земље где Срби живе као конститутивни или немањински народ одржаће се пописи становништва. У Црној Гори у првој половини априла, у Србији у прве две седмице октобра. Пописивања на нивоу БиХ вероватно неће бити током ове године, а најављени попис у Републици Српској је, за сада, одложен. Попис ће се одржати и на територији Унмик–Косово. Не потцењујући значај многобројних статистичких, посебно економских показатеља које ће скупити пописивачи, чини се да највише пажње привлачи етнички аспект пописа.

Са интерно расељеним лицима популација Србије (без Космета) износиће око 7,4 милиона (на попису 2002. било је 7,498 милиона) Удео Срба могао би се повећати на око 85 одсто (на прошлом попису 82,8 одсто). Етничка структура основаца у Војводини 2010. указује да је учешће Срба око 70 одсто, а Мађара 12,5 – 13 одсто, што упућује да их на нивоу државе има око 3,5 одсто. Следе Бошњаци са око два одсто, док би се и број Рома могао приближити тој цифри.

Удео Срба у популацији Унмик–Косово креће се око шест-седам одсто (120.000), и то зависи од величине популације ове територије, коју није лако проценити (Срби почетком 2011. имају апсолутну већину у девет општина, од којих су пет новоформиране: Клокот, северни део Косовске Митровице, Грачаница, Ранилуг, Партеш). БиХ је велика непознаница, али би се могло претпоставити да Срби чине 37 одсто, Хрвати 14 одсто, а Бошњаци око половине стално присутног становништва (које износи између 3,2 и 3,4 милиона).

Највећи значај за српски народ има попис у Црној Гори, где већина странака сматра да би резултати ове акције могли да одреде њихов изборни потенцијал. У најделикатнијој ситуацији је СНП, који има доминантно српску изборну базу, док руководство странке скоро подједнако чине етнички Црногорци и Срби (већина су практично и једно и друго). Понашање врха СНП, који лагано приближава ставове владајућој елити, и бирача СНП, који ипак већински препознају националну необојеност партије за коју гласају, парадигма је дуално опредељеног човека у Црној Гори. Можда гласачима СНП-а управо

одговара нејасна идентитетска политика те странке, која им таквим ставовима управо излази у сусрет.

Помињемо, с тим у вези, истраживања у Украјини крајем деведесетих која су показала да шест одсто популације има руско-украјински идентитет. Међутим, правила МОНСТАТ-а су јасна: броји се само оно што сте написали као прво; нпр. они који су 2003. писали да говоре српско-хрватским повећали су за осам процентних поена број говорника српског, док су Црногорци српског порекла или пак Црногорци муслиманске вероисповести били збројени као Црногорци. Дакле, могућност да изразите свој евентуални дуални идентитет не постоји: морате бити једно или друго (или неизјашњени).

Међутим, чини се врло реалном солуција да попис 2011. у Црној Гори неће ништа битно политички променити. Број Срба ће осцилирати неколико процентних поена, Бошњака ће скоро је извесно бити више (барем по основу високог природног прираштаја), Црногорци ће и поред губитка дела тако изјашњених због „повратка” у Рومه, Муслимане, (можда и Хрвате) повећати свој удео захваљујући паду броја неопредељених.

Наставак етничко-идеолошког „раздвајања” „државотворног народа” у Црној Гори, још увек не производи значајније политичке последице. Владајућа црногорска политичка и интелектуална елита учиниће све да тако и остане. Парадоксално је да им од највеће помоћи могу бити управо они за које већински део Срба гласа.

(Политика)